

Vlaamse kijk op de EPBD-herziening

VLAAMS
ENERGIE- &
KLIMAATAGENTSCHAP

Marijke De Meulenaer
Beleidsmedewerker Energieprestaties gebouwen
Piloot EPBD
Vlaams Energie- en Klimaatagentschap

EPBD-herziening: focus (figuur DG ENER)

Renovation

- National Building Renovation Plans
- Minimum Energy Performance Standards
- Energy Performance Certificates
- Renovation passports for individual buildings

Decarbonisation

- Zero-emission buildings as new standard for new buildings and 2050 vision for building stock
- Consideration of whole life cycle carbon
- Phasing out of incentives for fossil fuels and new legal basis for national bans

Modernisation & system integration

- Infrastructure for sustainable mobility
- EPC digitalisation & databases
- Smart Readiness Indicator

Financing

- Public and private financing & technical assistance
- Deep renovation standard
- Priority to vulnerable households and people affected by energy poverty

EPBD-herziening: focus

Renovation

- National Building Renovation Plans
- Minimum Energy Performance Standards
- Energy Performance Certificates
- Renovation passports for individual buildings

EPBD-herziening: focus

Renovation

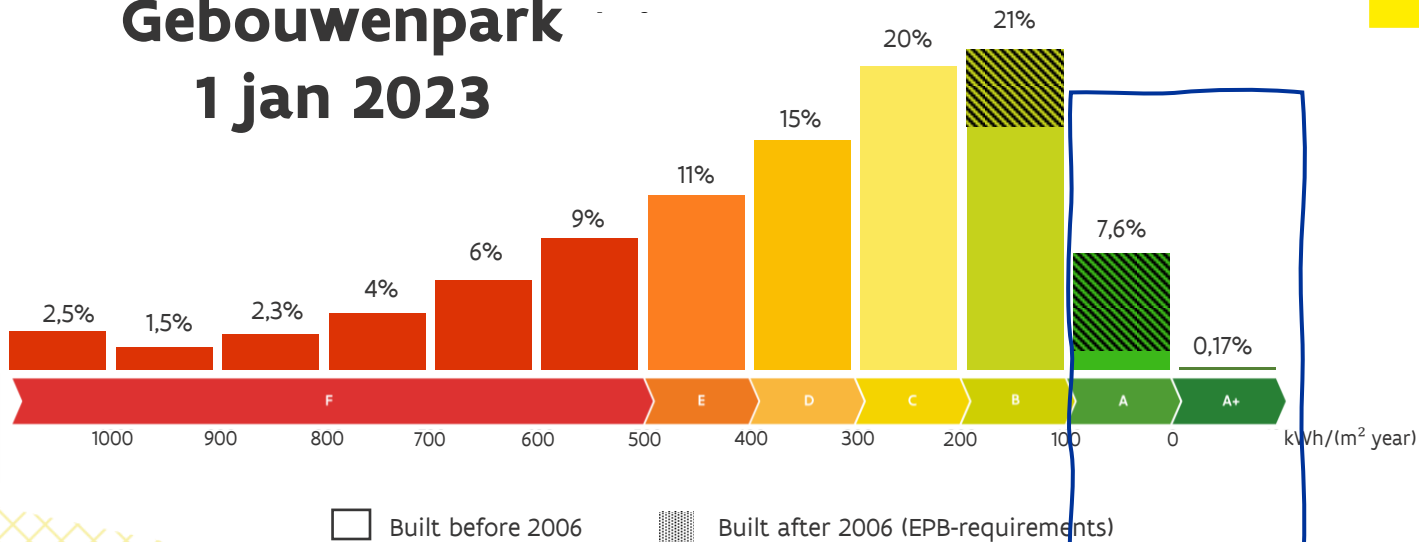
- **National Building Renovation Plans**
- Minimum Energy Performance Standards
- Energy Performance Certificates
- Renovation passports for individual buildings

National Building Renovation Plans (NBRP)

► Vroegere Langetermijnrenovatiestrategie (LTRS)

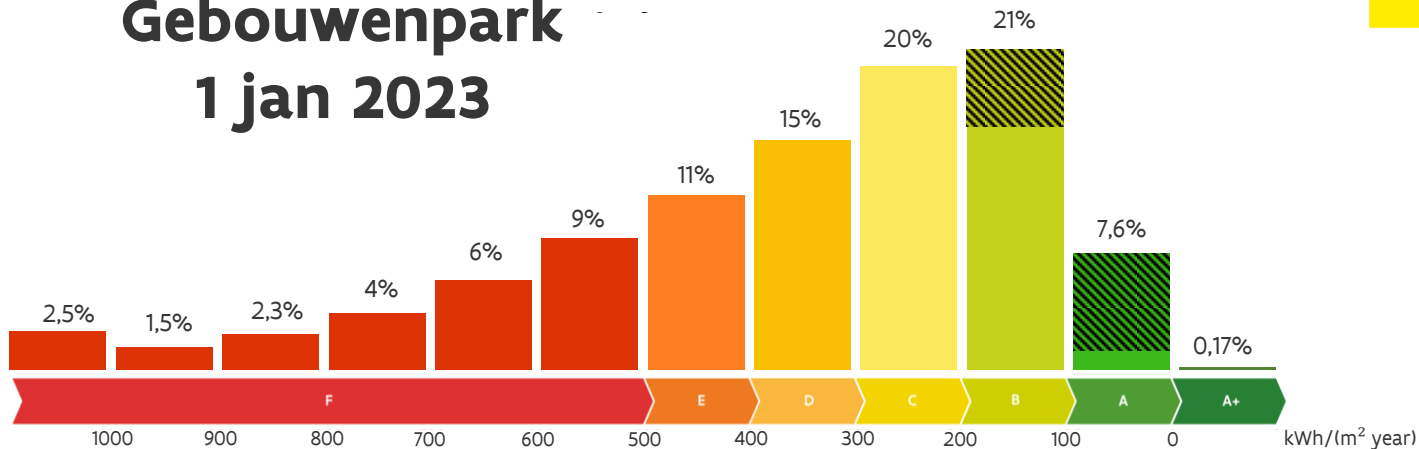
- Drie versies: 2014, 2017, 2020 (eerste onder EPBD)
- Oprichting Renovatiepact 2014: dynamische partnerorganisatie
- Langetermijndoelstelling 2050 label A (+ maatregelpakket)

Vlaams Residentieel Gebouwenpark 1 jan 2023

EPC-label A(+): 2050 doel
Voor alle Vlaamse woningen

Vlaams Residentieel Gebouwenpark 1 jan 2023

□ Built before 2006 ▨ Built after 2006 (EPB-requirements)

2023: 7,8% van ~3,3 miljoen woningen heeft label A/A+

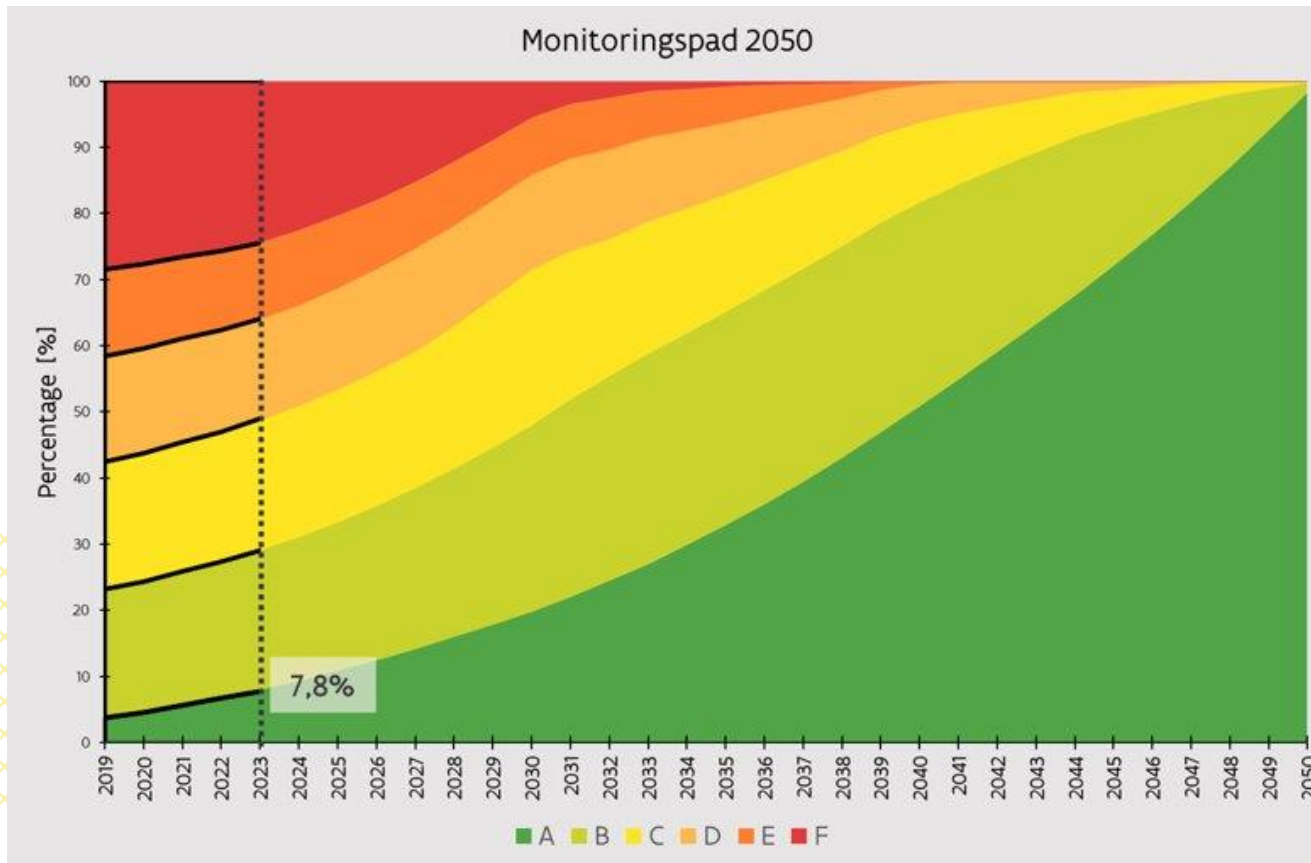
92% moeten gerenoveerd worden in de komende 27 jaar

- 3,5 % label A renovaties/jaar
- 112.000/jaar

National Building Renovation Plans (NBRP)

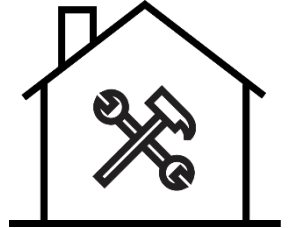
► Vroegere Langetermijnrenovatiestrategie (LTRS)

- Drie versies: 2014, 2017, 2020 (eerste onder EPBD)
- Oprichting Renovatiepact 2014: dynamische partnerorganisatie
- Langetermijndoelstelling 2050 label A (+ maatregelpakket)
- Belangrijkste maatregelen:
 - × Minimale energieprestatie voor niet-residentiële gebouwen
 - × Renovatieverplichting bij verkoop
 - × Minimale labels in Vlaamse Wooncode
 - × Brede ondersteuning via premies en leningen
- Continue wisselwerking VEKP

Impact EPBD

- ▶ **Opname nieuwe elementen, o.a.**
 - Tussendoelen 2030/2040
 - Defossiliseringstraject
- ▶ **Draft NBRP → Eind 2025**
- ▶ **Definitief NBRP → Eind 2026**

EPBD-herziening: focus

Renovation

- National Building Renovation Plans
- **Minimum Energy Performance Standards**
- Energy Performance Certificates
- Renovation passports for individual buildings

Huidige situatie Vlaanderen

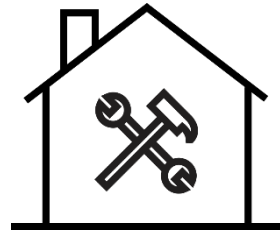
▶ Renovatieverplichting op basis van EPC-label binnen 5 jaar na aankoop van een woning met slecht label

- Bewijs via een nieuw EPC
- Niet-residentieel: aankoop vanaf 2022
- Residentiële gebouwen: aankoop vanaf 2023

Renovatieverplichting

Residentieel Aankoop vanaf...	Minimaal label binnen 5 jaar EENGEZINSWONING	Minimaal label binnen 5 jaar APPARTEMENT
2023	D	D
2028	C	C
2035	B	C
2040	A	B
2045	A	A

40.000
woningen/jaar

= 1,5% stock -
strategische
impact!!

Huidige situatie Vlaanderen

▶ **Minimaal label Wooncode tijdspad minimale EPC-labels**

- residentieel en niet-residentieel
- Alle gebouwen, ook als niet verkocht of verhuurd
- Start in 2030 voor 'worst performing'
 - × Open & halfopen: minimaal label E
 - × Rijwoning & appartement: minimaal label D
 - × Niet-residentieel: minimaal label E
- 2040: verstrenging naar label C voor alle types woningen
- Handhaving in de huursector: niet conformiteit
 - × Van toepassing voor 270,000 slechtst presterende huurwoningen (raming)

Impact EPBD

- ▶ **Vlaanderen heeft al beleid!**

- ▶ **Residentieel**

 - Gebouwparkgemiddelde aanpak

 - Analyse of huidig beleid ~ EPBD

- ▶ **Niet-Residentieel**

 - MEPS op gebouwniveau

 - Analyse nodig van grensniveaus en opdeling in types/functies

- ▶ **Waar nodig bijsturen, vertrekken van wat er al is**

EPBD-herziening: focus

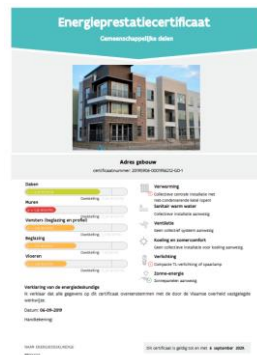
Renovation

- National Building Renovation Plans
- Minimum Energy Performance Standards
- **Energy Performance Certificates**
- **Renovation passports for individual buildings**

Woningen, Appartementen

Appartementsgebouw (gemeenschappelijk)

Existing EPC's in Flanders

Klein (kruidenier, praktijk,..)

Groot (school, ziekenhuis, ...)

Huidige situatie Vlaanderen

▶ ~ 1/3 van de 3,3 million Vlaamse woningen heeft een EPC minder dan 10 jaar oud

▶ In 2019: hervorming EPC

- Informatieve en adviserende rol
- Hoe ver van label A?
- Welke maatregelen* nodig voor A?
- eengezinswoningen: indicatie kosten*

▶ **EPC = snelle, automatische scan van de woning**

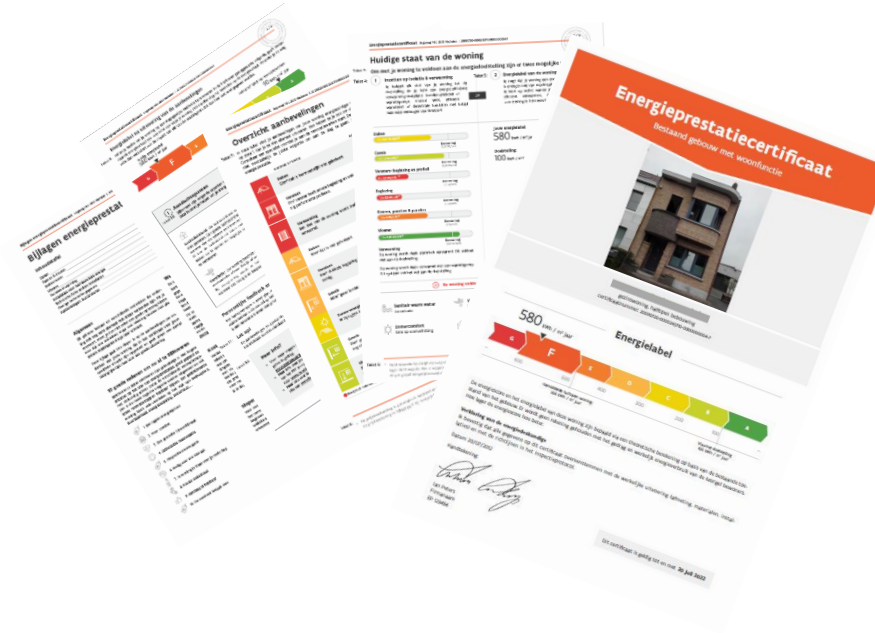
- Voor individueel advies: verwijzing expert

*Automatisch gegenereerd

Impact EPBD

- ▶ **Toevoeging nieuwe elementen EPC**
- ▶ **Herschaling labels (zie verder)**
- ▶ **BRP (renovation passport)**
 - Onderzoeken hoe het huidige EPC en de Woningpas ingezet kunnen worden om te voldoen aan de vereisten
 - Maximaal hergebruik van bestaande instrumenten

EPBD-herziening: focus

Decarbonisation

- Zero-emission buildings as new standard for new buildings and 2050 vision for building stock
- Consideration of whole life cycle carbon
- Phasing out of incentives for fossil fuels and new legal basis for national bans

EPBD-herziening: focus

Decarbonisation

- **Zero-emission buildings as new standard for new buildings and 2050 vision for building stock**
- Consideration of whole life cycle carbon
- Phasing out of incentives for fossil fuels and new legal basis for national bans

Zero Emission Buildings (ZEB) – voorlopig

▶ **Gebouw met een zeer goede energieprestatie**

→ Zonder fossiele koolstofemissies op de site

→ Energie afkomstig van:

- × hernieuwbare on-site
- × hernieuwbare via EG
- × efficiënte stadsverwarming/koeling
- × koolstofvrije bronnen

▶ **Grenzen vast te leggen in NBRP, rekening houdend met kostenoptimum**

▶ **Norm nieuwbouw 2030 (EPB) en doel voor park 2050 (label A-EPC).**

PV-verplichting

▶ **Graduele verplichtingen voor:**

- Nieuwe gebouwen (publiek, NR en RES)
- Bestaande publieke en niet-residentiële gebouwen
- Nieuwe overdekte autostaanplaatsen

- ▶ **Grenzen vast te leggen in NBRP, rekening houdend met kostenoptimum**
- ▶ **Norm nieuwbouw 2030 (EPB) en doel voor park 2050 (label A-EPC).**

Impact EPBD

- ▶ **EPB-nieuwbouw (+ renovaties):**
 - Fossiel niet toegestaan vanaf 2025
 - Eis HE → eis zonne-energie vanaf 2025
 - Eisenniveaus afstemmen op ZEB
- ▶ **EPC:**
 - Label en aanbevelingen afstemmen op ZEB
- ▶ **PV-verplichting:**
 - PV-verplichting voor gebouwen met hoge afname bestaat
 - Af te stemmen op EPBD

EPBD-herziening: focus

Decarbonisation

- Zero-emission buildings as new standard for new buildings and 2050 vision for building stock
- **Consideration of whole life cycle carbon**
- Phasing out of incentives for fossil fuels and new legal basis for national bans

Huidige situatie Vlaanderen

► TOTEM-tool

- OVAM, samen met de andere gewesten
- Berekening van de impact van de materialen

- × CO₂
- × Totale milieu-impact

Buitenwand13

- 31%: C1 Stenen | Keramisch (188x98x48 mm) | Gelegd in cementmortel
- 0%: C2 Vormloos | Luchtslaag - niet geventileerd (30 mm) | 25 ≤ t < 300 mm
- 0%: C3 Spouwvakken | Staal (180 mm - ø 3.5 mm - 4 haken per m²) | Voor spouwmuur
- 0%: C4 Isolatieclips | PVC | Voor spouwmuur
- 8%: C5 Deken | Rotswol (140 mm) | Voor spouwmuur | Haken en clips toe te voegen
- 44%: C6 Massieve blokken | Beton (290x140x90 mm) | Gelegd in cementmortel
- 5%: C7 Dikke coating | Gipspleister (12 mm)
- 11%: C8 Filmcoating | Acrylverf | Op gipspleister

3. Impact per materiaal: Deze grafiek geeft het relatieve aandeel weer van elk materiaal dat de wand vormt (%) in de totale milieuscore (mPt/m²). Op basis hiervan kan de gebruiker varianten maken door de samenstelling van de wand aan te passen.

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER
OVAM

→ Vrijwillige berekening (of voor aanbesteding)

Impact EPBD

- ▶ **Verplichte berekening van GWP**

- Eerst grote nieuwbouw

- Daarna alle nieuwbouw

- ▶ **Vermelding op het EPC**

- ▶ **Vertrekken van de instrumenten die al bestaan**

EPBD-herziening: focus

Decarbonisation

- Zero-emission buildings as new standard for new buildings and 2050 vision for building stock
- Consideration of whole life cycle carbon
- Phasing out of incentives for fossil fuels and new legal basis for national bans

Huidige situatie Vlaanderen

- ▶ **Steun voor gascondensatieketels versneld afgebouwd (najaar 2023)**
 - Afwachten guidance ivm hybride warmtepompen
- ▶ **Defossilisatietraject voor nieuwbouw is ingezet**
 - 2021: verbod gasaansluiting grote projecten
 - 2022: verbod stookolieketel nieuwbouw en IER
 - 2025: verbod gasaansluiting nieuwbouw
- ▶ **Stookolieketelvervangingsverbod bestaande bouw sinds 2022**
- ▶ **Beleid is al lopend in Vlaanderen!**

EPBD-herziening: focus

Modernisation & system integration

- Infrastructure for sustainable mobility
- EPC digitalisation & databases
- Smart Readiness Indicator

Huidige situatie Vlaanderen

▶ **Elektromobiliteit: eisen sinds 2021**

- Verplichte installatie van oplaadpunten of wachtleidingen
- Nieuwbouw & ingrijpende renovatie
- Bestaande niet-woongebouwen (tegen 2025)

▶ **EPC-databanken**

- VEKA beschikt van bij de invoering in 2006 en 2009 over databanken voor EPB en EPC

▶ **SRI**

- Nog niet toegepast in Vlaanderen, wel al testcases berekend

Impact EPBD

▶ **Elektromobiliteit → Infrastructuur voor duurzame mobiliteit**

- Uitbreiding bestaande verplichtingen + fietsenstallingen
- Afbouwen drempels zoals mede-eigendom, brandveiligheid,...

▶ **EPC-databanken**

- Jaarlijkse rapporteringen voor Europese databank BSO
- Bijkomende ontsluitingen (te onderzoeken)

▶ **SRI (uitrol)**

- Bijkomende verordeningen af te wachten
- Vlaanderen zal testfase uitrollen

EPBD-herziening: focus

Financing

- Public and private financing & technical assistance
- Deep renovation standard
- Priority to vulnerable households and people affected by energy poverty

Huidige situatie Vlaanderen

▶ MijnVerbouwPremie (MVP)

- Geïntegreerde premieaanvraag
- Inkomensgerelateerde premies

▶ EPC-label premie bij verbetering EPC-label binnen 5 jaar (2021)

EPC na	Eengezinswoning	Appartement
... label C	€ 2500	-
... label B	€ 3750	€ 2500
... label A	€ 5000	€ 3750

! EPC-label voor: E of F

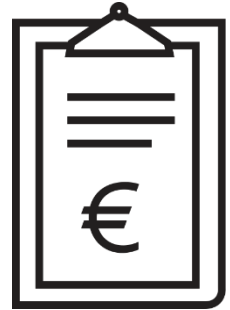
Huidige situatie Vlaanderen

▶ **Renovatiekrediet (of rentesubsidie)**

- Partnerschap met private banksector
- Gekoppeld aan hypothecair krediet voor de aankoop
- 2% - 3,5% reductie op de officiële interesten afhankelijk van het ambitieniveau ('EPC na' label D of beter)

▶ **MijnVerbouwLening (MVL)** via Energiehuizen

- Gelijkaardig mechanisme voor situaties zonder hypotheek
- Lening voor laagste en middelste inkomenscategorie
- Ook voor bepaalde verhuurders, VME's, schenking/erfenis...

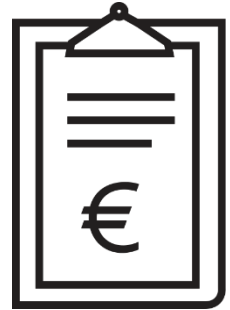
Huidige situatie Vlaanderen

▶ **Advies via Energiehuizen**

- Schakel tussen burger en overheid/professionelen
- Behandelen vragen
- Geven begeleiding en ondersteuning
- Verwijzen door naar specialisten
- Principe One-Stop-Shop

▶ **MijnVerbouwBegeleiding (MVB)**

- Vanaf 2024, via de Energiehuizen
- Focus op ontzorging, inkomensgerelateerd

Vlaamse kijk EPBD-herziening : conclusie

- ▶ **Het huidig Vlaams Energiebeleid bevat al veel aspecten van de nieuwe EPBD**
- ▶ **Aanpak omzetting:**
 - Focus op optimalisering van huidige instrumenten
 - Waar nodig, eerst analyseren (data-based) voor beste aanpak
 - Samenwerken VO en andere partners waar mogelijk

VLAAMS
ENERGIE- &
KLIMAATAGENTSCHAP

VOOR MEER INFORMATIE

veka@vlaanderen.be

marijke.demeulenaer@vlaanderen.be

Beleidsmedewerker energieprestaties in gebouwen
Vlaams Energie- en Klimaatagentschap

BEDANKT VOOR UW AANDACHT!